

ХУЛОСАИ

комиссияи квалитатсионии Шурои диссертатсионии 6D.КOA-075, дар назди Институти чорводорӣ ва чарогоҳи Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон амалкунанда, аз рӯи маводҳои Чамшедзода Хусрав Чамшед дар мавзӯи “Мукамалгардонии сифатҳои маҳсулнокии ғусфандони зоти тоҷикӣ бо усули селексияи дохилизотӣ”, барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯи ихтисоси 06.02.07 – Зотпарварӣ, селексия ва генетикаи ҳайвоноти кишоварзӣ, пешниҳод кардааст.

Дар асоси қарори Шурои диссертатсионии 6D.КOA-075 аз 23 сентябри соли 2024 комиссия дар ҳайати доктори илмҳои кишоварзӣ, Эргашев Д.Д. (раис), номзади илмҳои кишоварзӣ Наботов С.Қ (аъзо) ва номзади илмҳои кишоварзӣ, Отаева М. (аъзо) диссертатсия, автореферат, маводҳои ибтидоӣ ва мақолаҳои илмӣ унвонҷӯй Чамшедзода Х.Қ.-ро аз назар гузаронида, ба чунин хулоса омад:

Диссертатсияи Чамшедзода Хусрав Чамшед дар мавзӯи “Мукамалгардонии сифатҳои маҳсулнокии ғусфандони зоти тоҷикӣ бо усули селексияи дохилизотӣ” таҳти роҳбарии доктори илмҳои кишоварзӣ, Раҳимов Шарофҷон Тоирович ба иҷро расонида шудааст. Ин мавзӯи илмӣ дар асоси барномаи комплекси Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур оид ба чорводорӣ (рақами ба қайдгирии давлатӣ РҚД: 0116ТJ00549) анҷом дода шудааст.

Хулосаи диссертатсия аз рӯи мавзӯ ва мундариҷааш ба ихтисосҳо ва соҳаҳои илм мувофиқат мекунад. Ба Шурои диссертатсионии 6D.КOA-075 ҳуқуқ дода шудааст, ки онро барои Ҳимоя қабул кунад.

Таҳқиқотҳои илмӣ дар ҳудуди ихтисоси 06.02.07 – Зотпарварӣ, селексия ва генетикаи ҳайвоноти кишоварзӣ, ва ҳуҷҷати расмӣ КOA Чумхурии Тоҷикистон (илмҳои кишоварзӣ) гузаронида шудаанд:

б.12. Муайян намудани ҳолати муосири сохтори генеологӣи зот;

б.13. Интиҳоб ва хостагирии ҷуфтҳои волидайнӣ аз рӯи авлодҳо;

б.15. Усулҳои зиёд гардонидани саршумори зот бо истифодаи усули ҷуфткунони байни зотӣ;

б.16. Омӯзиши расиш ва инкишофи ҷавонаҳои аз усулҳои гуногуни интиҳоб ва ҷуфткунони ба даст овардашуда.

Ҳадафи таҳқиқот. Баланд бардоштани маҳсулнокии ғусфандони зоти тоҷикӣ бо истифодаи селексияи дохили зотӣ мебошад.

Саҳми шахсии доктараи дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот. Дар омода кардан ва интиҳоби дурусти мавзӯи таҳқиқот, гузаронидани таҷрибаҳо, иҷрои амалии чорабиниҳои зарурӣ вобаста ба усулҳои мукамал

гардонии сифатҳои зотӣ ва маҳсулнокии ғӯсфандони зоти тоҷикиро муайян намуд, муаллиф усулҳои интихобгардидаи таҳқиқот, ташкил ва гузаронидани таҷрибаҳои илмӣ – хоҷагидориро оид ба омӯзиши самаранокии мукамалгардонии дохилизотии сифатҳои зотӣ ва маҳсулнокии ғӯсфандони зоти ғӯшту рағғану пашмдеҳи тоҷикиро муайян намуда маълумоти бадастовардашудаи таҷрибавиро ба таври оморӣ коркард карда, натиҷаҳои таҳқиқотро дар нашрияҳои инъикос намудааст. Таҳқиқот шахсан аз тарафи муаллиф иҷро гардидааст ва натиҷаи пажӯҳиши мустақилонаи ӯ мебошад. Дар тӯли ҳама давраҳои иҷроии таҳқиқот, ки асоси диссертатсияи мазкурро ташкил медиҳад, муаллиф иҷрокунандаи асосӣ буд.

Дарачаи эътимоднокии натиҷаҳо. Дарачаи эътимоднокии натиҷаи таҳқиқот оид ба мукамалгардонии дохилизотии сифатҳои зотӣ ва маҳсулнокии ғӯсфандони зоти ғӯшту рағғану пашмдеҳи тоҷики мувофиқи методикаи таҳқиқотҳои илмӣ дар соҳаи чорводорӣ гузаронида шуда, коркард карда, исбот карда шудааст.

Ҳангоми амалигардонии таҷрибаҳо ва таҳқиқотҳои илмӣ таъсири усулҳои дохилизотии мукамалгардонии сифатҳои зотӣ ва маҳсулнокии ғӯсфандони зоти тоҷикӣ омӯхта шуданд ва бо ин мақсад усулҳои гуногун истифода шуданд. Дар қорӣ таҳқиқотӣ усулҳои зоотехникӣ, биологӣ, ва иқтисодӣ истифода карда шудаанд. Тавсифи муфассали методҳои истифодагардида дар таҳқиқоти анҷомгирифта дар боби «Мавод ва методҳои таҳқиқот» инъикос ёфтаанд.

Натиҷаҳои беҳтарине, ки унвонҷӯ шахсан ба даст овардааст, навиғониҳо ва татбиқи онҳо.

Бори аввал дар шароити хоҷагии мушаххаси воқеъ дар ҷануби ҷумҳурӣ дар зоти ғӯсфандони ғӯшту рағғану пашмдеҳ мукамалгардонии сифатҳои зотӣ ва маҳсулнокии ғӯсфандони зоти тоҷикӣ ва таъсири он ба нишондиҳандаҳо, инчунин самаранокии истифодаи усули мукамалгардонии сифатҳои маҳсулноқӣ ва зотии ғӯсфандони ин зот бо селекцияи дохилизотӣ ҳаматарафа омӯхта шудааст.

Сифатҳои зотӣ ва маҳсулнокии ғӯсфандони зоти тоҷикӣ дар заводи зотпарварии ба номи Шерназаров ва Парваришгоҳи ғӯсфандони зоти тоҷикӣ дар ноҳияи Хуросони вилояти Хатлон ҳаматарафа омӯхта шудааст. Муқаррар карда шудааст, ки барои беҳтар кардани сифатҳои зотӣ ва нишондиҳандаҳои маҳсулноқӣ дар шароити минтақаҳои номбаршуда, истифодаи усули селекцияи дохилизотӣ таъсири ҳалкунанда мерасонанд.

Муайян карда шуд, ки истифодаи усули селекцияи дохили зотӣ ба нишондиҳандаҳои маҳсулноқӣ ва сифатҳои зотии дар давраи нигоҳубин ва парвариши ғӯсфандони ин зот назаррас буда, имконияти баланд бардоштани маҳсулнокии пашмӣ ва зиёд шудани вазни зиндаи ғӯсфандон, инчунин сифати баланди маҳсулот шароити мусоид фароҳам меорад. Дар шароити хоҷагиҳои нмбурда имконияти баланд бардоштани

сифатҳои маҳсулноки ва зотии ғусфандони зоти ғушту равғану пашмдеҳи тоҷикӣ бо истифодаи усули селексияи дохили зотӣ вучуд дорад.

Асолати кори диссертатсионӣ. Унвонҷӯӣ маълумотномаи матни аслии автореферати диссертатсияро пешниҳод кард, ки аз тарафи мутахассиси ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Ёров М.Р. (01.10.2024) имзо шудааст. Мувофиқи маълумотнома матни аслии автореферати диссертатсияи Ҷамшедзода Хусрав Ҷамшед дар мавзӯи “Мукамалгардонии сифатҳои маҳсулнокии ғусфандони зоти тоҷикӣ бо усули селексияи дохилизотӣ” 88,64%-ро ташкил менамояд. Инчунин маълумотномаи дигар, оид ба асолати диссертатсияи Ҷамшедзода Хусрав Ҷамшед дар мавзӯи “Мукамалгардонии сифатҳои маҳсулнокии ғусфандони зоти тоҷикӣ бо усули селексияи дохилизотӣ”, ки аз тарафи мутахассиси ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Ёров М.Р. (29.09.2024) имзо шудааст асолати он 90,12%-ро ташкил додааст.

Баён кардани пуррагии маводҳои рисола дар мақолаҳое, ки аз тарафи унвонҷӯӣ ба таъбу нашр расидаанд.

Доир ба мавзӯи диссертатсия 7 мақолаҳои илмӣ ба ҷопрасида инъикос ёфтаанд, аз ҷумла 3 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳуриявии Тоҷикистон ба нашр расидаанд, ки мазмуну муҳтавои асосии таҳқиқоти мазкурро дар бар мегиранд.

Рисолаи илмӣ Ҷамшедзода Хусрав Ҷамшед дар мавзӯи “Мукамалгардонии сифатҳои маҳсулнокии ғусфандони зоти тоҷикӣ бо усули селексияи дохилизотӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 06.02.07 – Зотпарварӣ, селексия ва генетикаи ҳайвоноти кишоварзӣ аз рӯйи нишондодҳои п. 9 Низомномаи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Оид ба мушаррафгардонидани дараҷаҳои илмӣ”, ки аз рӯйи талаботҳои диссертатсияҳои номзадӣ бармеояд, мувофиқат мекунад.

Рисолаи илмӣ метавонад барои ҳимоя барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 06.02.07 – Зотпарварӣ, селексия ва генетикаи ҳайвоноти кишоварзӣ пешниҳод карда шавад.

Комиссия дар асоси банди 69 Низомномаи “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, №295 “Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 №267” тасдиқ гардидааст, барои таъин кардани муқаррризони расмӣ чунин тавсия медиҳад:

Рузибоев Нураддин Раҳимович – доктори илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 06.02.01 – Зотпарварӣ, селексия генетика ва

такрористехсолкунии ҳайвоноти кишоварзӣ, профессор мудир шуббаи Оҳангарони Институти илмӣ – таҳқиқоти чорводорӣ ва парандапарварии Ҷумҳури Узбекистон;

Шокирӣ Камолиддин Маҳмадалӣ - номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 06.02.10 – Зоотехнияи ҳуҷайра, технологияи истеҳсоли маҳсулоти чорводорӣ, роҳбари ООО “ДиЭйАй Глобал дар Тоҷикистон”.

Муассисаи пешбар: Институти илмӣ - таҳқиқоти чорводорӣ ва истеҳсоли хӯрокаи Қазоқистон, таъин карда шавад

Раиси комиссия

доктори илмҳои кишоварзӣ

[Handwritten signature]

Эргашев Д.Д.

Аъзоёни комиссия:

Номзади илмҳои кишоварзӣ

[Handwritten signature]

Наботов С Қ.

Номзади илмҳои кишоварзӣ

[Handwritten signature]

Отаева М.